

Vår tids arbetarparti

Avsnitt Vårt gemensamma ansvar

Preliminär justerad version
efter stämmans beslut

oktober 2007

nya moderaterna

Vårt gemensamma ansvar

Miljöpolitik för en ny tid

En modern miljöpolitik vilar på marknadsekonomisk grund. En stark ekonomi och tillväxt är förutsättningar för att finna lösningar på miljöutmaningarna. Internationellt samarbete, en svensk miljöpolitik i framkant och personligt ansvarstagande parat med insikt om det gemensamma förvaltarskapet, är viktiga delar för att förbättra miljön på bästa sätt.

En allt mer miljövänlig teknik kan utgöra grunden för en långsiktigt hållbar och stabil ekonomisk tillväxt. Sverige har redan nått långt och ska fortsätta utvecklas till att bli ett av världens främsta länder inom forskning, utveckling och tillämpning av ny miljövänlig teknik. I detta ligger också en stor exportmöjlighet.

Sverige en del av omvärlden

Sveriges miljö är sammanbunden med andra länders arbete. Åtgärder som genomförs här hemma får återverkningar på andra länders miljö, på samma sätt som deras miljöpolitik får konsekvenser på den svenska miljön.

Den svenska miljöpolitiken ska präglas av en helhetssyn. Sverige ska inte stanna vid de gemensamma internationella överenskommelserna, utan vara förebild och driva på utvecklingen på den internationella arenan. Sverige ska inte heller genomföra åtgärder på hemmaplan som leder till kraftigt höjda utsläpp i vår omvärld.

Europeiska Unionen (EU) är det främsta instrumentet för en bättre miljö i Sverige, i Europa, men också i världen. EU bör genom satsningar på forskning och utveckling bidra till att miljöföroringarna begränsas, inte minst i form av förutsättningar för säker kärnkraft och alternativa energikällor för minskade koldioxidutsläpp.

Internationellt samarbete är av särskild vikt för att lösa klimatproblemen. Forskare och akademiker kan diskutera detaljer men att mänskligheten påverkar miljön råder det närmast konsensus kring. Det innebär att människan kan göra någonting åt problemen men det krävs krafttag för att nå resultat.

Världens förmåga att möta klimatförändringarna avgörs av om världens länder förmår ingå ömsesidigt förpliktigande avtal om tuffa utsläppsreduktioner. Många av de grundläggande åtgärderna måste beslutas på europainivå. Handel med utsläppsrätter är fortsatt det främsta vapnet mot växthusgaserna. Svenska företag ska kunna göra kostnadseffektiva koldioxidreduktioner i länder utanför Europa och tillgodoräkna sig investeringarna i sina nationella åtaganden.

Hållbar och långsiktig energipolitik

En av de viktigaste åtgärderna för att klara miljömålen är en hållbar energipolitik. Den måste vara i harmoni med en positiv miljöutveckling och med målet om en god och säker tillgång till energi till rimliga priser.

Energiförsörjningen måste tryggas långsiktigt, inte minst för att stimulera näringslivet till att investera fortlöpande. Staten ska ange de övergripande linjerna men inte detaljreglera energisystemets utveckling.

Konkurrens på elmarknaden är viktigt för företag och konsumenterna. En fungerande elmarknad i Europa minskar också sårbarheten och ökar leveranssäkerheten.

Sverige har ett av världens renaste system för elproduktion med mycket stora begränsningar av förorenande utsläpp. Kärnkraften ska få möjlighet att utvecklas. Vid sidan av detta bör mycket kraft läggas på att få fram ännu mer miljövänliga sätt att producera energi på. Bioenergi, solkraft, vindkraft och andra förnybara energikällor har en viktig roll för att minska svensk miljöpåverkan. Staten har en roll i att stödja framväxten av ny energiproduktion genom att bidra till finansieringen av forskning och utveckling, samt underlätta till miljöriktiga val för konsumenterna.

Målet är att Sveriges energiproduktion på sikt ska vara klimatneutral och inte bidra till utsläpp av växthusgaser. Genom export av klimatneutral energi kan Sverige dessutom minska fossil bränsleanvändning i det europeiska energisystemet.

En energieffektivare industri ska främjas. Tillståndsprocesserna för att göra energibesparande investeringar i industrier och i kraftverk ska genom effektivare myndighetsutövning och ändrad lagstiftning gå snabbare. Åtgärder som bygger på samma princip som miljöbilspremien är viktiga för att främja ett energieffektivare byggande i Sverige. Stimulerande åtgärder, t.ex. i form av premier, är viktiga för att främja ett energieffektivare byggande i Sverige.

Transporter och konsumtion

De miljöskadliga utsläppen från transporterna måste bli väsentligt lägre än i dag. Skatter, avgifter och miljöklasser på transportområdet ska förändras med en inriktning mot rakare och tydligare miljöstyrning. På det viset kan utvecklingen mot allt renare fordonsteknik och fordonsbränslen snabbas på.

Transporterna ska föras in i ett europeiskt, men helst globalt, system för handel med utsläppsrätter. Samhället behöver också öka satsningen på forskning av nya transportlösningar och miljövänligare fordon.

Sverige har kommit långt när det gäller såväl material- som energiåtervinning av avfall, men det finns mycket kvar att göra. Det är viktigt med en teknikutveckling som redan i designskedet tar hänsyn till produktens slutanvändning. På det sättet skapas en marknad där avfallet blir en nytting som samhället kan tillgodogöra sig. Marknadsekonomi fungerar även inom avfallsområdet med möjlighet till gröna jobb.

Levande sjöar och hav

Miljösituationen i våra sjöar och hav ska förbättras. Alla oljeutsläpp ska minskas radikalt och beredskapen för att ta hand om miljökatastrofer till sjöss stärkas, framför allt i det känsliga östersjöområdet. Länderna runt Östersjön bör ha krav på dubbelskrov på fartygen som trafikerar området. För bättre miljö i Östersjöområdet är det viktigt att länderna runt Östersjön öppet redovisar miljökonsekvensbeskrivningar för all planerad verksamhet som kan ha miljöpåverkan.

Det är nödvändigt att minska utsläppen av näringsämnen från jord- och skogsbruk, industri, sjöfart och reningsverk till Östersjön och Västerhavet. Det finns stor potential för miljöförbättringar med hjälp av jord- och skogsbruk. Försurningen som fortfarande ställer till med allvarliga problem i stora delar av Sverige ska tas ner på ofarliga nivåer. På EU-nivå ska ett system för handel med utsläppsrätter införas för övergödande och försurande ämnen.

Genom att sätta fiskekvoterna utifrån de biologiska förutsättningarna kan ett livskraftigt fiskbestånd säkerställas. Det är av stor vikt att såväl uppföljning som sanktionsmöjligheterna förstärks så att fiskekvoterna efterlevs. På sikt ska ett internationellt system för överlåtelsebara fiskekvoter införas för att förtydliga det personliga ansvaret.

Natur för alla

Det är viktigt med en levande natur och ett rikt djurliv i Sverige. Ett tydligt eget ansvar med stöd av det offentliga ska vara grundmodellen för hur naturvården ska skötas. Ett tydligt eget ansvar med stöd från samhället ska vara grundmodellen för hur naturvården ska skötas. Nationalparker och naturreservatsbildningar är bra metoder för att garantera fortlevnaden av skyddsvärda områden, men bör införas med restriktivitet. Naturreservat bör i första hand bildas på statens egen mark. Skötselavtal där privata markägare utför skötsel av naturområden på uppdrag av och med ersättning från staten är att föredra framför statligt köp av mark.

Det är viktigt med bättre förutsättningar för en frisk och livskraftig viltstam. De bästa metoderna för att uppnå detta är viltvård och jakt som utförs på rätt sätt. Frågor som rör dessa områden ska beslutas så nära dem det berör som möjligt. Människor vars djur dödats av rovdjur ska få ekonomisk ersättning.

Allemansrätten är en grundsten i människors möjligheter att komma ut och njuta av naturen. Det är dock viktigt att det kommersiella utnyttjandet av allemansrätten som finns på olika ställen i Sverige försvinner. Markägaren ska själv få bestämma om någon annan ska tillåtas att bedriva företagsverksamhet på den egna marken.

Effektiv miljölagstiftning

Miljöbalkens utformning har lett till att tillsynsmyndigheter och miljödomstolar tvingas lägga mycket tid på att hantera administrativa ärenden med mindre betydelse för miljön. Tid och resurser räcker då inte till för att utreda allvarliga ärenden. Miljöbalken ska därför ändras så att rättsväsendet på ett effektivt sätt kan utreda miljöbrott. Handläggningen av tillståndsärenden enligt Miljöbalken måste ske snabbare och effektivare. Långdragna processtider innebär att viktiga miljöåtgärder och miljöförbättrande åtgärder riskerar att försenas eller utebli.

Det system av skatter, avgifter och regler som ska styra mot ett miljövänligare samhälle måste ses över. Målet är ett samhälle där det lönar sig att göra en miljöförbättring och där det egna ansvaret står i fokus.

I första hand är det ekonomiska drivkrafter som ska underlätta människors insatser för en bättre miljö. I andra hand ska handel med utsläppsrätter nyttjas och först i sista hand ska tvingande lagar användas.

Varje människas ansvar

Alla har ett stort ansvar för sin närmiljö. Regler och ekonomiska instrument ska utformas så att de underlättar för var och en att ta ett större ansvar för den egna miljöpåverkan. Skolan har en nyckelroll i att pedagogiskt förklara sambanden som leder till en miljömässigt hållbar utveckling.

Människan har, genom sin förmåga att ta etiska och moraliska ställningstaganden, ett särskilt ansvar för att hantera naturen på ett varsamt sätt. En god miljö är tillsammans med en god välfärd grundstenarna för ett gott liv. Därför är omsorgen om en hållbar utveckling en viktig utgångspunkt för den moderata politiken.